

Aktivne baze podataka

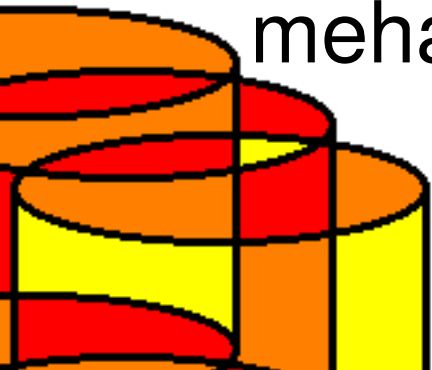

- Aktivne baze podataka su baze podataka koje uključuju aktivna pravila najčešće u obliku ECA (DUA)

EVENT – CONDITION – ACTION

DOGAĐAJ – UVJET – AKCIJA

- Obogaćuju tradicionalne baze podataka s mehanizmima za procesiranje pravila

Aplikacijske domene

- Moguće aplikacije aktivnih baza podataka uključuju
 - napredne uvjete integriteta
 - napredne poglede
 - statističko praćenje
 - sigurnost baze podataka
 - sustavi temeljeni na znanju
 - ekspertni sustavi
 - upravljanje tokovima rada ...

Implementacija

- Aktivne BP mogu se implementirati na dva načina:
 - Pomoću aktivnih pravila (CREATE RULE)
 - Pomoću okidača (CREATE TRIGGER)

Pomoću pravila

- Primjer – pravilo za kreiranje log zapisa za svaku promjenu e-mail adrese

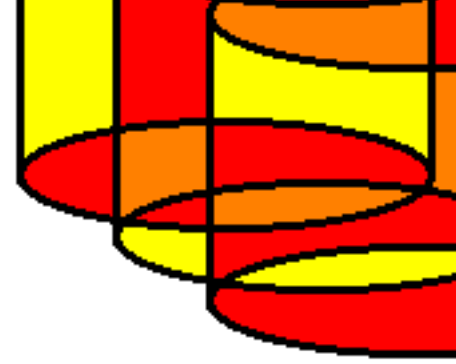
```
CREATE TABLE osoba_log ( email TEXT, vrijeme TIMESTAMP  
DEFAULT now() );
```

```
CREATE RULE osoba_log AS ON UPDATE TO osoba WHERE  
NEW.email <> OLD.email DO INSERT INTO osoba_log VALUES  
( OLD.email );
```

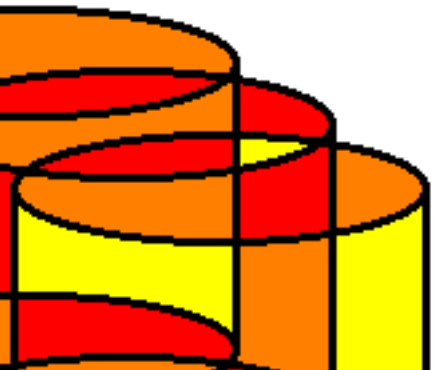
```
UPDATE osoba SET email = 'ivek@foi.hr' WHERE email =  
'ivo@foi.hr';
```

```
SELECT * FROM osoba_log;
```

Okidači - sintaksa


```
CREATE TRIGGER name  
{ BEFORE | AFTER } { event [ OR ... ] }  
ON table  
[ FOR [ EACH ] { ROW | STATEMENT } ]  
EXECUTE PROCEDURE funcname ( arguments )
```


Primjer

- Okidač koji će prilikom upisivanja novog korisnika provjeriti je li njegova e-mail adresa sadrži znak '@'

Rješenje - funkcija

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION provjeri_email()  
  RETURNS TRIGGER  
  AS $$  
  BEGIN  
    IF NEW.email LIKE '%@%' THEN  
      RETURN NEW;  
    ELSE  
      RAISE EXCEPTION '%',  
        'E-mail adresa ne sadrzi znak '@''';  
    END IF;  
  END;  
$$  
LANGUAGE plpgsql;
```

Rješenje - okidač

```
CREATE TRIGGER email_provjera  
BEFORE INSERT OR UPDATE  
ON osoba  
FOR EACH ROW  
EXECUTE PROCEDURE provjeri_email();
```


Isprobavanje

```
INSERT INTO osoba VALUES( 'spambot',  
    'spambot', 'spambot',  
    'spambot', 'musko' );
```

Primjer

- Okidač koji će prilikom slanja zamolbe za vezu primatelju automatski poslati poruku da je dobio novu zamolbu

Rješenje – funkcija 1/2

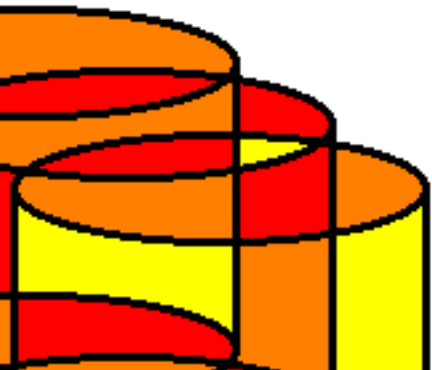
```
CREATE OR REPLACE FUNCTION nova_zamolba()  
  RETURNS TRIGGER  
  AS $$  
    DECLARE molitelj osoba;  
    DECLARE sadrzaj_poruke TEXT;  
  BEGIN  
    IF NEW.status = 'poslano' THEN  
      molitelj := (  
        SELECT osoba  
        FROM osoba  
        WHERE email = NEW.poslao  
      );
```

Rješenje funkcija

2/2


```
sadrzaj_poruke := molitelj.ime || ' ' ||  
molitelj.prezime || ' ti je poslao  
zamolbu za prijateljstvom!';  
INSERT INTO poruka(  
    posiljatelj, primatelj, naslov, sadrzaj )  
VALUES( NEW.poslao, NEW.prihvatio, 'Nova  
    zamolba', sadrzaj_poruke );  
END IF;  
RETURN NEW;  
END;  
$$ LANGUAGE plpgsql;
```


Rješenje - okidač

```
CREATE TRIGGER poruka_uz_zamolbu  
  BEFORE INSERT  
  ON veza  
  FOR EACH ROW  
  EXECUTE PROCEDURE nova_zamolba();
```

Isprobavanje

```
SELECT zamołba(  
  'markus.schatten@foi.hr',  
  'mirko.malekovic@foi.hr',  
  'suradnik' );
```

Primjer

- Implementirajmo okidač i odgovarajuću funkciju koji će prilikom prihvaćanja nove veze (**status = 'prihvaceno'**) automatski upisati i suprotnu (komutativnu) vezu.

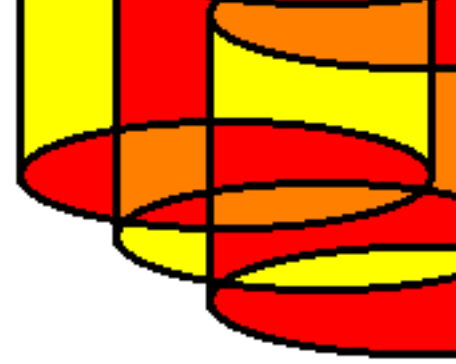
Rješenje – funkcija 1/2

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION veza_prihvacena()  
  RETURNS TRIGGER  
  AS $$  
    DECLARE postoji BOOLEAN;  
  BEGIN  
    IF NEW.status = 'prihvaceno' THEN  
      postoji := EXISTS(  
        SELECT veza  
        FROM veza  
        WHERE poslao = NEW.prihvatio  
        AND prihvatio = NEW.poslao  
        AND vrsta = NEW.vrsta  
      );
```

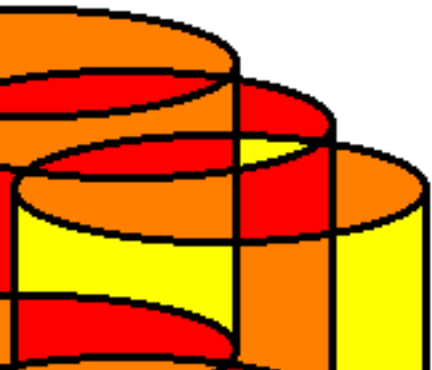

Rješenje – funkcija 2/2

```
IF NOT postoji THEN
  INSERT INTO veza
  VALUES ( NEW.prihvatio, NEW.poslao,
           NEW.vrsta, 'prihvaceno' );
END IF;
END IF;
RETURN NEW;
END;
$$
LANGUAGE plpgsql;
```

Rješenje - okidač


```
CREATE TRIGGER prihvat_veze
  AFTER INSERT OR UPDATE
  ON veza
  FOR EACH ROW
  EXECUTE PROCEDURE veza_prihvacena();
```


Isprobavanje

```
UPDATE veza SET status = 'prihvaceno';
```

```
SELECT * FROM veza;
```

Primjer

- Okidač koji će svim prijateljima osobe koja je postala član neke grupe poslati poruku o tome

Rješenje – funkcija 1/2

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION novo_clanstvo()  
  RETURNS TRIGGER  
  AS $$  
    DECLARE prijatelj TEXT;  
    DECLARE naziv_grupe TEXT;  
    DECLARE sadrzaj_poruke TEXT;  
    DECLARE novi_clan osoba;  
  BEGIN  
    naziv_grupe := (  
      SELECT naziv  
      FROM grupa  
      WHERE sifra = NEW.grupa  
    );
```

Rješenje – funkcija 2/2

```
novi_clan := (  
  SELECT osoba  
    FROM osoba  
   WHERE email = NEW.clan  
);  
sadrzaj_poruke := novi_clan.ime || ' '  
  || novi_clan.prezime || ' je postao clan grupe '  
  || naziv_grupe || '!';  
FOR prijatelj IN SELECT DISTINCT prihvatio FROM  
  veza WHERE poslao = NEW.clan LOOP  
  PERFORM posalji_poruku( NEW.clan,  
prijatelj,  
  'Novo clanstvo', sadrzaj_poruke );  
END LOOP;  
RETURN NEW;  
END;  
$$ LANGUAGE plpgsql;
```

Rješenje - okidač

```
CREATE TRIGGER novi_clan_grupe  
AFTER INSERT  
ON clanstvo  
FOR EACH ROW  
EXECUTE PROCEDURE novo_clanstvo();
```

Isprobavanje

```
SELECT upisi_u_grupu(  
    'mirko.malekovic@foi.hr',  
    'Baze podataka' );
```